

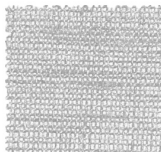
Dr. Paul J. Visser

Alleen samen

Leven in relatie
52 overdenkingen

Tweede druk

Uitgeverij Boekencentrum, Zoetermeer

Bij de productie van dit boek is gebruikgemaakt van papier dat het keurmerk Forest Stewardship Council (FSC) draagt. Bij dit papier is het zeker dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid. Ook is het papier 100% chloor- en zwavelvrij gebleekt.

Tweede druk 2016

www.uitgeverijboekencentrum.nl

Ontwerp omslag: Mulder van Meurs en Colette Harteveld

Vormgeving binnenwerk: Gerard de Groot

Eindredactie: Arie Harteveld

De bijbelcitaten zijn ontleend aan de Herziene Statenvertaling, tenzij anders vermeld. De auteur heeft ervoor gekozen om het woord 'Here' te gebruiken i.p.v. 'Heere'.

De gedichten op p. 80, 81 en 88-89 zijn met toestemming overgenomen. Bron: Ida Gerhardt, *Verzamelde gedichten*. Athenaeum – Polak & Van Gennep, Amsterdam 2001. M. Vasalis, *Verzamelde gedichten*. G.A. van Oorschot, Amsterdam 2006.

ISBN 978 90 239 2736 5

NUR 707

© 2013 Uitgeverij Boekencentrum, Zoetermeer

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

SAMEN MET GOD

1. *Alleen samen* _____

Genesis 1:26a

En God zei: Laten Wij mensen maken naar Ons beeld, naar Onze gelijkenis.

Markus 12:30, 31

U zult de Here, uw God, liefhebben met heel uw hart en met heel uw ziel en met heel uw verstand en met heel uw kracht. Dit is het eerste gebod. En het tweede, hieraan gelijk, is dit: U zult uw naaste liefhebben als uzelf. Er is geen ander gebod groter dan deze.

Alleen is maar alleen.

*Daarom zullen ze samen zijn,
die twee, zo sprak de Eeuwige.*

Dat hoorde ik eens van een rabbijn. Een luchtige vertaling van de plechtige verklaring die op de eerste bladzijde van de Bijbel klinkt: 'Laten Wij mensen maken naar Ons beeld, naar Onze gelijkenis' (Genesis 1:26). Zij zullen zijn als Wij. Niet eenzaam, maar gemeenzaam. Zo gezegd, zo gedaan. 'En God schiep de mens naar Zijn beeld; naar het beeld van God schiep Hij hem; mannelijk en vrouwelijk schiep Hij hen' (Genesis 1:27). Met maar één bedoeling, verwoord op de tweede bladzijde van de Schrift: 'Daarom zal een man zijn vader en zijn moeder verlaten en zich aan zijn vrouw hechten; en zij zullen tot één vlees zijn' (Genesis 2:24). Tweevoudig geschapen, als mannelijk en vrouwelijk, zijn we voor elkaar gemaakt, bestemd om elkaars wederhelpt te zijn. In liefde één vlees. Geestelijk en lichamelijk, emotioneel en rationeel zo op elkaar aangelegd en afgestemd dat je elkaar aanvult en aanvoelt. Hechter kan het niet. Mooier evenmin.

Van meet af was er ook een derde in het spel. Een derde die de eerste wil zijn. God. Toen Hij ons schiep, riep Hij ons met Hem te leven, met zijn tweeën deze Ene lief te hebben boven al. Met hart en ziel, in denken en doen. En als drie één te zijn, één van zin en wil. Daarmee was het beeld compleet, de gelijkenis rond. 'Zeer goed', zei God toen Hij het zag. Beter kan het niet. 'Tob' in het Hebreeuws. 'Tof' in gewoon Nederlands.

Helaas, al op bladzijde drie van het Boek kwam er een kink in de kabel. Rebelle deed haar intrede. We gaven de liefde eraan en kwamen tegenover elkaar te staan. Tegenover God en tegenover de ander. Zo soepel als het liep, zo stroef loopt het nu. Het onbekommerde leven van de liefde veranderde in een

berekenend streven om zelf voor God te spelen en de ander de baas te worden. We dachten ermee te winnen, maar we hebben er slechts aan verloren. In plaats van dat we genieten van nabijheid en geborgenheid, vertrouwen en begrip, lijden we aan vervreemding en eenzaamheid, angst en misverstand. Zonde! Zelfs in die intiemste relaties is liefde een probleem geworden. Een roos met dorens. Je omarmt en bezeert. Je bemint en verwenst. Je kunt niet zonder elkaar, maar ook niet echt meer met elkaar. Een onontkoombaar dilemma. Een eindeloos drama.

Maar toch, hoe diep wij ook gevallen en gezonken zijn, God gaf niet op wat Hem voor ogen stond en hield het vol: 'En u zult de Here, uw God, liefhebben met heel uw hart en met heel uw ziel en met heel uw verstand en met heel uw kracht.' Hij gaat niet mee in onze val en laat Zijn goed recht niet varen. Maar zet alles op alles dat het er alsnog van komt. In Jezus. Want zonder liefde, van Hem, voor Hem en tot elkaar, is het geen leven.

2. Vergeving: Gods lust en leven _____

Genesis 3:15

En Ik zal vijandschap teweegbrengen tussen u en de vrouw, en tussen uw nageslacht en haar Nageslacht; Dat zal u de kop vermorzelen, en u zult Het de hiel vermorzelen.

Iemand heeft eens smalend gezegd: 'Vergeven is Gods beroep.' Ik zou zeggen: het is veel méér dan dat: het is Zijn lust en leven. De Bijbel is er na de zondeval vol van. Toen de mens de liefde eraan gaf, zich losmaakte van God, op eigen benen ging staan, zat God er bovenop om het goed te maken, de breuk te herstellen. Terwijl Adam en Eva zich verborgen en zij hun Schepper niet meer onder ogen durfden te komen, kwam God hen achterop. Hij verscheen die dag alsof er niets was veranderd. En toen zij in geen velden of wegen te bekennen waren, riep Hij hen: 'Mens, waar ben je?' Een roep van ongeruste liefde was dat. Zoals vaders of moeders kunnen roepen als ze hun kind nergens zien. Eén ding is duidelijk: Hij keerde hen niet de rug toe. Liet hen niet aan hun lot over. Maar riep hen tevoorschijn. Terug naar Hemzelf. Nodigde hen uit om met het hunne voor de dag te komen, alles eerlijk op te biechten. En zij? Het enige wat ze deden was: de schuld afschuiven op elkaar en God. Brutaal zetten ze God in de beklagdenbank:

‘De vrouw die U gaf om bij mij te zijn, die...’ (Genesis 3:12). Alle verhoudingen waren zo verziekt als wat.

Hoe reageerde God? Verrassend genoeg antwoordde Hij met een belofte: ‘Ik zal vijandschap teweegbrengen tussen u en de vrouw, en tussen uw nageslacht en haar Nageslacht; Dat zal u de kop vermorzelen, en u zult Het de hiel vermorzelen’ (Genesis 3:15), zo zei Hij tegen de slang. Daarmee werd deze zonder pardon de wacht aangezegd, het oordeel, de ondergang, terwijl de mens genade werd beloofd, verlossing uit die duistere greep. Jullie mogen nu twee handen op één buik geworden zijn, Ik haal jullie uit elkaar. Het wordt een heel gevecht en op een gegeven moment zal het erop of eronder gaan, maar de laatste slag is voor Mij. Reken maar.

Bijzonder, vind je niet? Terwijl wij nergens om vroegen, gaat God er helemaal voor. Al zijn wij honderdtachtig graden omgekeerd, Hij is dezelfde gebleven: onze Abba, onze Vader. Zijn liefde is er niet minder op geworden en zet Hem in beweging. Innerlijk met ontferming bewogen loopt Hij ons na, roept, lokt, belooft.

Niet onze val heeft het laatste woord, maar Zijn hart. Het vervolg van de Schrift is er vol van. Genadig beval God bij de ingang van de tabernakel een altaar neer te zetten. En op dat altaar moest elke ochtend en elke avond een offer worden gebracht. Om vierentwintig uur per dag te laten zien dat er bij Hem genade is. Wat je ook op je kerfstok had, je kon terecht bij Hem. Al bij de ingang wachtte je een genadig onthaal, over de rug van dat geslachte dier heen reikte God je de hand. ‘Kom er maar in’, zei Hij, ‘blij je te zien!’

Gelet op onze God is er nooit reden om je schuil te houden. Integendeel. Hij roept ons in ongeruste liefde. Het rokende altaar bij de ingang belooft bij voorbaat wat Psalm 130 belijdt: 'Bij U is vergeving!' Het is nooit de vraag of God genadig is. Dat is Zijn belofte. Wij draaien het soms om en denken dan: ik wil wel, maar zou God wel willen? Dwaze gedachte. Niet uit de Geest, maar iets van ons argwanende hart. De boze spint er goed garen bij. Hij houdt ons onder een schijn van vroomheid en ernst weg van Gods genade en vast in onze zonde. Van de eerste tot de laatste bladzijde getuigt de Schrift ervan dat het andersom is: ik hoef Hem niet te bewegen tot ontfermen. Hij is met ontferming bewogen eer ik erom kom. En moet mij bewegen erom te komen.

3. Eenzijdig

---

2 Korinthe 5:18, 19a

En dit alles is uit God, Die ons met Zichzelf verzoend heeft door Jezus Christus, en ons de bediening van de verzoening gegeven heeft. God was het namelijk Die in Christus de wereld met Zichzelf verzoende, en aan hen hun overtredingen niet toerekende.

Wij zaten er niet op te wachten. Op vergeving, op verzoening. Al is het op den duur geen leven, wij spelen sinds onze val liever zelf voor God dan dat we weer kind aan huis worden bij Abba. Wij blijven liever op eigen benen staan dan dat we op onze schreden terugkeren. Zelfs al blijkt vroeg of laat dat het zonder Hem geen leven is. Het verzet zit diep. Verzoening met God is dan ook niet ons idee. Nee, schrijft Paulus terecht, het is van a tot z uit God. Johannes verwoordde het ook: 'Hierin is de liefde, niet dat wij God hebben lief gekregen, maar dat Hij ons liefhad en Zijn Zoon zond als verzoening voor onze zonden' (1 Johannes 4:10). Ja, alzo lief had God de wereld! Al kunnen wij zonder Hem, Hij wil geen God zijn zonder ons. Waarom niet? Omdat Hij liefheeft. En liefde leef je alleen samen.

De wereld, daar gaat Gods hart naar uit. Zijn eigen maaksel. Maar in dat begrip 'wereld' zit vooral ook de tegenstelling: kenmerkend voor de 'wereld' is dat

zij van God niet weet, en erger nog, van God niet weten wil. Hem haat als puntje bij paaltje komt. In de wereld huist een niet te beredeneren afkeer jegens God, openlijk en verborgen. Te denken valt aan alle mensen om je heen die niets (meer) van God moeten hebben. Wij hebben vaak niets met hen, maar Hij alles. En naar hen voor wie wij onze neus ophalen, gaat juist Zijn hart uit. Die burens, die collega's die nergens aan doen, Hij heeft hen net zo lief als mij en jou! Bijzonder? Ja en nee. Want jij en ik zijn geen haar beter dan zij. Ook wij zijn 'wereld', toch? Wat leeft er in je hart voor Hem? Net onder de oppervlakte? Van alles, behalve de liefde die Hij zoekt. Verborgens vijandschap heet dat. Schijnheiligheid, met een ander woord. En die is minstens zo hardnekkig als openlijke afkeer.

God was het Die in Christus de wereld met Zichzelf verzoende. Hoe? Verworpen door de wereld – de climax van haat – hing Hij als Verworpene voor die wereld – het toppunt van liefde. En zo gebeurde wat we lezen in Efeze 2:15, dat Christus in Zijn vlees onze vijandschap heeft tenietgedaan. De hele wereld ging aan het kruis. De goddeloze en vrome wereld. Kerkmens en heiden. Ongedacht en ongevroegd verzoende God die allebei met Zichzelf. Toen en daar. Het was eenzijdige liefde. Gelukkig maar. Stel je voor dat Hij gewacht had tot wij er heil in zagen...

Volgens Paulus reikt Gods verzoenend werk net zo ver als de wereld wijd is. Wees maar niet bang dat hij te ruim is. Wees liever bang dat jij voorbij gaat aan de genade die God je bereidde...

4. Tweezijdig

---

2 Korinthe 5:19b, 20

(...) Hij heeft het woord van de verzoening in ons gelegd. Wij zijn dan gezanten namens Christus, alsof God Zelf door ons smeekt. Namens Christus smeken wij: laat u met God verzoenen.

God heeft ons door Christus met Zich verzoend. Een ongekende daad. Maar het gaat nog veel verder. Want je zou denken dat God nu wacht tot wij erom komen. Dan kan Hij lang wachten. Als het van ons afhangt, met eerbied gesproken, tot sint-juttemis. Dat schiet dus niet op. Genade te over, maar wie komt erom? Geen mens.

God heeft ermee gerekend en is zo goed Zelf ermee de boer op te gaan. Een nederige gang. De onderste weg. Zelf had Hij nergens schuld aan en toch ging Hij eropuit om vrede te maken. Hoe? Paulus schrijft: 'En Hij heeft het woord van de verzoening in ons gelegd.' Het toevertrouwd aan mensen als jij en ik. Hij komt ons achterop en smeekt: 'Laat u met Mij verzoenen.' Smeken moet Hij. Het laat zien dat wij er niet één-twee-drie voor in zijn. Wij moeten er nog even over denken. Zijn er zomaar niet aan toe. Het is ons net iets te veel van het goede, te

dicht bij God. Hij kan dat nu wel willen, denken mensen, maar daarom hoef ik het nog niet te willen.

Het kan ook dat je denkt: ik weet niet of dat zomaar voor mij is. Je hebt er zo je twijfels over. Hoe weet ik dat het mij aangaat? Aparte reactie. Zou je dat ook doen als er een adjudant van de koning op de stoep stond? Je zou verbaasd staan, maar niet van die domme vragen stellen. Ja, maar is dat niet al te makkelijk? Is mijn schuld niet veel te groot? Met gemakkelijk heeft het niets te maken – het heeft God alles gekost! En denk je heus zo'n uitzonderlijke zondaar te zijn dat Gods verzoening niet is berekend op die schuld? Wie denk je wel dat je bent! Ga liever door de knieën als Hij via via smekend aan je voeten ligt en zeg: 'Ik geloof, al kan ik het niet geloven. Kom mij in dat ongelooft te hulp!' Het is Hem duizendmaal liever als je aarzelend op Hem gaat hopen dan dat je met een stalen gezicht over Hem heen stapt en doorloopt. Dat heet in Bijbels jargon: 'Hem verwerpen die spreekt', 'vertrappen van de Zoon van God' en 'het bloed van het verbond waardoor je geheiligd was onrein achten'. Je moet maar durven!

Om je tegemoet te komen als je aarzelt en het niet geloven kunt, zei God bij monde van Jesaja: 'Kom nu, laten wij samen een rechtszaak voeren, zegt de Here. Al waren uw zonden als scharlaken, ze zullen wit worden als sneeuw; al waren ze rood als karmozijn, ze zullen worden als witte wol' (Jesaja 1:18). Heb je in de gaten hoe bijzonder dit is? Bij elke rechtszaak volgt de uitspraak na de zitting. In dit geval krijg je met de dagvaarding de uitspraak erbij, vrijspraak bij voorbaat, wat er ook ter tafel komt. God wil maar één ding: verzoening. Het enige dat ons rest is ter zitting verschijnen, zodat het onze eerlijk op tafel komt. Maar de

uitkomst staat bij voorbaat vast. Geen twijfel aan. Zo wordt verzoening tweezijdig: Hij heeft zich verzoend met mij en ik raak verzoend met Hem.

Dagelijks mogen we daarop door, zeven dagen in de week, driehonderdvijfenzestig dagen per jaar, zo waar Jezus het ons op de lippen legde: 'Vergeef ons onze schulden...'

Terecht wordt er gejubeld: 'Niemand is er als God' (Deuteronomium 33:26). En: 'Welzalig bent u, Israël! Wie is zoals u?' (Deuteronomium 33:29).